

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 1 mars 1938 kl. 2 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckta motioner om anslag till stödjan-
de av hästaveln inom Norrbottens län.*

(1:a avd.)

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 11 av herr *Carlström m. fl.* samt II: 18 av herr *Nilsson i Antnäs m. fl.*, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att för ett vart av de närmaste kommande fem budgetåren åt Norrbottens läns hushållnings-sällskap anvisa 10,000 kronor för stödjan- de av hästaveln inom länet, före- trädesvis till understöd åt hästavelsföreningar.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna framställning, får ut- skottet hänvisa till motionerna.

Till en början må erinras om statens hästavelsfond samt att Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition, kapitalbudgeten, bilaga 8, föreslagit riksdagen att besluta inrättande av en lånefond för inköp av avelsston av nordsvensk ras.

Vid 1916 års riksdag (prop. nr 172; R. skr. nr 248) beslöts, att vissa till statsverket influerna inkomster genom andelar i försäljningsmedlen för hästar, vilka utförts ur riket, finge avsättas till en under statskontorets för- valtning ställd fond, benämnd *statens hästavelsfond*, vilken skulle av stats- kontoret göras räntebärande. Tillika beslöts, att, sedan årligen minst en tiondel av fondens avkastning lagts till kapitalet, så stor del av återstoden utav fondens avkastning, som riksdagen för varje år anvisade, finge av Kungl. Maj:t efter stuteriöverstyrelsens (eller numera lantbruksstyrelsens) hörande användas till åtgärder för hästavelns främjande.

År 1917 beslöt riksdagen (skrivelse nr 336), att vid lån, som intill ett be- lopp av 250,000 kronor utlämnades från fonden till hushållningssällskap för inköp genom sällskapets förmedling av lämpliga avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras och vilka lån skulle genom amortering återbetalas inom fem år från lyftningsdagen, ränta icke skulle beräknas under amorte- ringstiden; skolande vid bestämmande av den del av fondens avkastning, som årligen skall fonderas, jämväl ett belopp motsvarande en tiondel å beräknad ränta å berörda lånemedel läggas till fonden.

Statens hästavelssfonds tillgångar den 30 juni 1936 utgjorde 1,370,988 kronor 27 öre. Av fondens kapital hade den 15 februari 1937 tagits i anspråk ett belopp av 198,300 kronor för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras.

Av fondens avkastning för budgetåret 1935/1936 ställdes 46,000 kronor till Kungl. Maj:ts förfogande. Detta belopp ävensom 70,000 kronor från stuteriväsendets fond, eller sammanlagt 116,000 kronor, ha disponerats till åtgärder för hästavelns främjande, därav 700 kronor till Norrbottens läns hushållningssällskap.

I årets statsverksproposition, kapitalbudgeten, bilaga 8, punkt 6, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att besluta inrättande av en *länefond för inköp av avelsston av nordsvensk ras* samt att till fonden för budgetåret 1938/1939 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor. Enligt detta förslag skulle statslån kunna tilldelas hushållningssällskap i de sex nordligaste länen för utlämnande av lån för inköp av avelsston av nordsvensk ras. Såväl statslån som av hushållningssällskap utlämnade lån ha avsetts att åtnjutas räntefritt och i regel återbetalas med en femtedel vid utgången av ett vart av de från lånens lyftningsdag närmast löpande fem åren.

Utskottet.

Utskottet delar motionärernas uppfattning, att hästaveln inom Norrbottens län är i behov av stöd från det allmännas sida. Produktionen av hästar inom detta län är långt ifrån tillräcklig, och måste således ett stort antal hästar årligen importeras till länet.

Hur berörda missförhållande skall kunna undanröjas, är emellertid ett spörsmål, som icke torde kunna lösas utan föregående utredning. I ett landskap, där flertalet brukningsenheter äro så små som fallet är inom Norrbottens län, lär det i regel icke vara ekonomiskt bärande för den enskilde jordbrukaren att uppföda hästar. Motionärerna synas ej heller avse att stödja aveln av hästar genom bidrag till enskilda personer utan torde närmast ha tänkt sig, att staten genom bidrag skulle stödja bildandet och upprätthållandet av hästavelssöreningar.

Av den föregående redogörelsen framgår, att räntefria lån från statens hästavelssfond i betydande utsträckning kunna erhållas för inköp av bland annat hingstar av nordsvensk ras — vilken ras lär vara den för övre Norrland mest lämpade. Enligt av Kungl. Maj:t framlagt förslag torde samma möjlighet för erhållande av lån för inköp av avelsston av nordsvensk ras komma att beredas från och med nästa budgetår. Vidare äger Kungl. Maj:t att av medel, som äro ställda till Kungl. Maj:ts förfogande, lämna bidrag till hästavelns främjande.

Då — såsom utskottet redan antytt — en lösning av förevarande spörsmål torde kräva viss utredning samt Kungl. Maj:t har möjlighet att av tillgängliga medel i viss omfattning stödja hästaveln inom Norrbottens län, anser sig utskottet icke nu böra tillstyrka motionärernas anslagsäskande. Emellertid förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t ägnar spörsmålet erforderlig upp-

märksamhet och kommer att vidtaga de åtgärder, vartill omständigheterna kunna föranleda.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 11 och II: 18 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 1 mars 1938.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 20.
